

החליל פרק חמישי סוכה

כה א מיי פיי מהל' ממידן הלכה י:
כו ב מיי טס הל' יג:
כז ג מיי פ"ד מהלכות כלי המקדש הלכה ד סמך עשין קעב:
כח ד מיי טס הלכה ה ופ"ד מהל' ממידן הלכה י:
כט ה ו מיי פ"ד מהל' כלי המקדש הלכה ה:

רבינו הנגאל

מתנ"י יום [טוב] הראשון של חג (שהוא) [היה] שם י"ג פרים כו'. פי' בכל הרגלים (בכל המשמרות שש כהנים באות לחוג, והיה האות להיות כולן מקריבין קרבנות של רגל, וכשם שכולן מקריבין כן היה כולן חולקין. ביום טוב הראשון של חג היה שם לי' בהמות, י"ג פרים ושני אילים ושעיר אחד הרי י"ד, וי"ד כבשים. הפרים והאילים והשעיר חולקין י"ו משמרות [כל משמרת] בהמה אחת, ושאר י"ד כבשים לחי משמרות, ביום הראשון של משמרות מקריבין שני שני כבשים, הרי י"ב כבשים, ושתי משמרות מקריבין אחד אחד. יום שני חטאת הפרים, [נמצא] י"ב פרים, ואילים שנים, ושעיר ט"ו בהמות לט"ו משמרות, ונשתירו י"ד כבשים לט' משמרות, חמשה מקריבין שנים שנים ד' מקריבין אחד אחד, וכן סדר כל יום עד השביעי, ובשביעי כולן שוק, כי שבעה פרים לשבעה משמרות ושני אילים לשני משמרות, ושעיר למשמרה [אחת] הרי י', ונשתירו י"ד כבשים ליו"ד משמרות, כל אחת כבש אחד. בשמיני חזרו לפייס כרגלים. ופליגי רבי ורבנן לענין פר הבא בשמיני, דרבי סבר מפסין עליו כל המשמרות ככל הרגלים. והכמים סברי אין מפסין עליו אלא שתי משמרות שלא שילשו בפרי החג, והן מפסין עליו בלבד. לפי שפרי החג כולן הן ע', והגן מי שהיה מקריב בפריים היום לא היה מקריב למחר אלא חזרוין חלילה, הלכך שחלקת את ע' פרים לכ"ד משמרות, ונמצאו ביום כ"ב, ג' פרים לכל משמרה ומשמרה, ושאר ב' משמרות ביום ב', ואתא נמי רבנן. והא דתניא כל המשמרות כולן שונות ומשלשות בפריים, חוץ משתי משמרות ששונות ואינן משלשות. איכא לאוקמא בפרי החג וחושבא בעלמא קמ"ל, אבל כפר דרשמי משמרה אחת מתן תרתי דאמרו שקלא ביה ולא פליגא אדרבנן, ואיכא לאוקמא

ובחילוקי אדם הפנים. דוקא בחילוקי שוין אצל סילוקו וסידורו והקטרת הזויקין למשמר הקצוע דהכי תניא בזמנספתא לחם הפנים עבודתו במשמר הקצוע ואכילתו בכל המשמרות והיינו עומד משום דצגמרא מרבינן ליה חלק חלקם יאכלו משמע לאכילה רביה רחמנא ולא לעבודה ומוסף שבת לא מפרשה מתניתין מידי ושיירא והוי בכלל דשאר קרבנות צבור וכי קאמר צגמרא לאתויי פר העלם דצר של צבור ושעירי ע"ז הוה מני לאתויי מוסף שבת דצהדיא קמני בזמנספתא שהוא למשמר הקצוע והא דמרצה לחם הפנים טפי דיאללו משמע מידי דלכילה הוא עיקרו והיינו לחם הפנים שצבר נעשה מלכותו משבת שעברה שסידרוהו על השלחן ואינו מחוסר מעמה אלא סילוק דאי משום הקטרת צויקין להתיר לחם קאתין ואין עבודה זו צגוף הלחם:

עד

מתנ"י י"ט הראשון של חג כו'. וכל המשמרות עולות לרגל ושש עשרה מהם מקריבין שש עשרה בהמות הללו: נשתיירו כו'. דכל המשמרות זוכות בחובות הבאות מחמת הרגל צגמל ואין משמר של אותה שבת יכולה לעכב עליהן כדאמרין צגמרא: יום הראשון. שהיו שמונה משמרות ליו"ד כבשים ששה משמרות מן השמונה היו מקריבין שני כבשים כל אחת מהן הרי שנים עשר כבשים: והשאר. שנים שנתמעט מקריבות אחד אחד: כבשים. שנתמעט אחד מן הפריים ונשתירו תשעה משמרות ליו"ד כבשים: חמשה מהם מקריבים שנים שנים. הרי עשרה: והשאר. ארבעה הנותרות מקריבות כל אחת כבש אחד: כבשים. שנתמעט עוד אחד מן הפריים ונשאר עשרה משמרות ליו"ד כבשים: ארבעה מקריבין שנים שנים. דהו לכו שמונה: והשאר אחד אחד. ששה כבשים לששה משמרות: כבשינוי כולן שוין. רבי רבנן חלילה: גמ' נימא מתנ"י רבי היא ולא רבנן דתניא פר הבא בשמיני בתחילה מפסין עליו דברי רבי והכמים אומרים אחת משתי משמרות דלא שלשו בפריים עושה אותו אפילו תימא רבנן אטו שתי משמרות לא אפוסו בעי כמאן אזלא הא דתניא ^ב כל המשמרות שונות ומשלשות חוץ משני משמרות ששונות ואין משלשות נימא רבי ולא רבנן אפי' תימא רבנן מאי לא שלשו בפרי החג ומאי קמ"ל הא קמ"ל מי שהקריב פרים היום לא יקריב למחר אלא חזרוין חלילה א"ר ^ג (אליעזר) הני שבעים פרים כנגד מי כנגד שבעים אומות פר יחידיו למה כנגד אומה יחידה משל למלך בשר ודם שאמר לעבדיו עשו לי סעודה גדולה ליום אחרון אמר לאוהבו עשה לי סעודה קמנה כדי שאהנה ממך א"ר יוחנן אוי להם לעובדי כוכבים שאברו ואין יודעין מה שאברו בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עליהן ועכשו מי מכפר עליהן: מתנ"י ^א בשלשה פרקים בשנה היו כל המשמרות שוות באימורי הרגלים ובחילוקי לחם הפנים בעצרת אומר לו הילך מצה הילך חמין המשמר שזמנו קבוע הוא מקריב תמידין נדרים ונדבות ושאר קרבנות צבור ומקריב את הכל: גמ' אימורי הרגלים של גבוה נינהו אמר רב חסדא מה שאמרו ברגלים ת"ר מנין שכל המשמרות שוות באימורי הרגלים ת"ל יובא בכל אות נפשו ושרת יכול אף בשאר ימות השנה כן תלמוד לומר מאחד שעריך לא אמרתי אלא ^ד בשעה שכל ישראל נכנסין בשער אחד: ובחילוקי לחם הפנים כו': תנו רבנן מנין שכל המשמרות שוות בחילוקי לחם הפנים תלמוד

סקדרוס צדרי הימים (ה) יהויריב ראשון ואחריו ידעיה חריס כו' כולן כמות שהן סדורים נשתירו עשתי עשרה אחרונות לאלים ולכבשים למחרת היו שנים עשר פרים ומקריבין אותן הנך י"א משמרות וחזר יהויריב ומקריב אחד נמלא ששנה יהויריב לצדו בשלישי היו אחד עשר פרים והקריבום י"א משמרות שאחרי יהויריב נמלא ששנו י"ב משמרות צדיעיו היו עשרה פרים והקריבום עשרה משמרות שלאחריהם הרי ששנו נמלאו כ"ב משמרות שונות בחמישי תשעה פרים שתי משמרות האחרונות הקריבום שנים מהן וחזר יהויריב ושש משמרות שלאחריו והקריבו שבעה פרים ששלוש שבעה משמרות נמלאו כולן משלשות חוץ משתים השמורות: גמ' נימא מהניסין. דקמני בשמיני חזריים לפייס כרגלים וקא סלקא דעתיה דכל המשמרות באות ומפסות רבי היא ולא רבנן: כתיבה מפסין עליו. כל המשמרות כאלו הוא תחילת קרבנות ולא אמרינן ליקרבו חד מהנך שלא שילשו: לאו אפוסו צעי. בין שתייהן אחת מהן זוכה צו ודלמא הואו פייס דקאמר מתנ"י בין שתייהן היה דהא לא תנן ציה בתחילה: מאי קמ"ל. וכי מניינא אתא לאגמרינן שכן עולה החשדון כשחזרין חלילה: ומשני קמ"ל מאי דאשמועינן נמי תנא דמתניתין מי שהיה מקריב פרים היום כו': שבעים פרים. פרי החג שבעים הם חוץ משל שמיני כנגד שבעים אומות לכפר עליהם שירדו גשמים בכל העולם לפי שנידונין בחג על המים: פרי יחידיו. של שמיני: שהנה ממך. אין לי הנייה וקורת רוח צשל אלו אלא צשנך: מתנ"י גמ' פריים. בשלשה רגלים: צצורות של עולות וצחזה ושוק של שלמי חגיגה הבאות מחמת הרגל וצגמרא מפרש מאי לשון אימורים דקמני: ובחילוקי לחם הפנים. אם אירעה שבת צרגל שצבעת מסלקין אותו ומסדרין לחם אחר תחתיו כדכתיב (ויקרא ד) ציוס השבת יערכנו: ובעצרת. כשצירע צבעת יש צו חילוקי חמין דשתי הלחם וחילוקי לחם הפנים שהוא מזה כדאמרין בכל המנחות באות מזה (מנחות ד) צ: אומר לו. לכל אחד כשנותנין לו חלקו הילך מזה וכשנותנין לו צשתי הלחם אומרים לו הילך חמין לפי שאין חולקים קרבן כנגד קרבן אלא מכל אחד חלקו כדקיימא לן בקידושין (ד) צג. וצמנחות (ד) צג. מלכל צני אהרן תהיה ולפיכך מודיעים אותו: משמר שמונו קצוע. שהיה משמש צבעת זו שהרגל חל צתוכה: מקריב סמידין. שהרי אינם צשציל הרגל: ונדריים ונדבות. שנדבו ונדדו כל השנה ומקריבין אותם עכשו אין שאר המשמרות זוכין צבה שאין זוכין אלא חובות שמחמת הרגל: והוא מקריב אם הכל. צגמרא [נ]. מפרש לאתויי מאי: גמ' אימורין דצבוה נינהו. ומאי שוות איכא: צמה שאמור צרגלים. בחילוקי קרבנות האמורים צרגל להחלק כגון חזה ושוק של שלמי חגיגה של כל יחיד ויחיד ועורות של עולות ראייה ומוספי צבור ושעירי חטאות: וצא צכל אום נפשו וצרה ככל אחיו. שאין המשמר מעכב עליו וכיון דזוכה צעבודתו זוכה צאכילתו דכתיב (ויקרא ו) לכהן המקריב אותה לו תהיה וצכ"ד מקומות נקראו כהנים לויס: פ"ל מאחד שעריך. רישיה דקרא וכי יצא הלוי מאחד שעריך ודריש ליה הכי כמו צאחד שעריך כשכל ישראל נכנסין צשער אחד כלומר צעיר אחת: מנין של המשמרות שוות. צרגל בחילוקי לחם הפנים: תלמוד

(א) [מספתא פ"ד הי"ט], (ב) [ג"ל אלעזר], (ג) [מ"ק פ"ד], (ד) [מספסם לזא],

תורה אור השלם
ו. ובי יבא הלוי מאחד שערך מפל ישראל אשר הוא נר שם וביא בכל אות נפשו אל המקדש אשר יבחר יי: דברים יח ו

מוסף רש"י
כנגד שבעים אומות. שמתעטעים והולכים, סימן למה הוא להם, וציוני המקדש היו מניעים עליהם מן היסורים (בסודו כס יח). כנגד אומה יחידה. כנגד ישראל (שם כס יז).

רבינו הנגאל (המשך)
כרי. מתנ"י בשלשה פרקים בשנה היו כל המשמרות שוין באימורי רגלים ובחילוקי כו'. ש"מ דלית הקבוע בההוא שבות, לא באימורי הרגלים ולא בלחם הפנים, אלא כאחת מן המשמרות כולן. ובעצרת נמי, שתי המשמרות, לא חסדא הלאם לכ"ד משמרות היו והא לך חמין דהוא משתי הלחם. פי' אימורי הרגלים, האמור בקרבנות הרגלים, כגון חטאת צבור וכיוצא בו דתנן בהו דנאכלין לזכרי בהנה לפנים מן הקלעין, וכן כל חובות הבאות מחמת הרגל ברגל. אבל עולות, דבבות נינהו. והיינו דאמר רב חסדא מאי אימורי, מה שאמרו ברגלים. ותלמודא מכי יבא הלוי מאחד וגו' ושרת נכנסים בשער אחד, ושרת. ותלמודא דלחם הפנים,